

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura NIK w Warszawie

LWA.410.002.04.2018

P/18/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/18/001 - Wykonanie budżetu państwa w 2017 r. – wykonanie planu finansowego Ośrodka Studiów Wschodnich im. Marka Karpia
Jednostka kontrolowana	Ośrodek Studiów Wschodnich im. Marka Karpia ¹ , ul. Koszykowa 6a, 00-564 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Adam Eberhardt, Dyrektor (od 15 lutego 2016 r.) (dowód: akta kontroli tom I str. 3)
Podstawa prawna	Art. 2 ust.1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Warszawie
Kontroler	Justyna Goszcz, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/33/2018 z dnia 22 stycznia 2018 r. (dowód: akta kontroli tom I str. 1)

II. Cel i zakres kontroli

Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania w 2017 r. planu finansowego Ośrodka Studiów Wschodnich im. Marka Karpia, pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności podejmowanych działań. Ocenie podlegały w szczególności:

- planowanie i wykonanie przychodów;
- planowanie i wykonanie kosztów oraz efekty realizowanych zadań, w tym stopień ich realizacji;
- wykorzystanie dotacji z budżetu państwa;
- gospodarowanie wolnymi środkami;
- prawidłowość sporządzenia rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2017 r. w zakresie operacji finansowych;
- system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości i rzetelności sporządzania sprawozdań.

Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były w szczególności następujące działania kontrolne:

- analiza wykonania planu przychodów,
- analiza realizacji kosztów i wydatków majątkowych,
- analiza realizacji zadań oraz efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków,
- szczegółowa analiza wybranej próby kosztów i wydatków majątkowych,
- analiza wybranych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego,
- kontrola wykonania wskaźników rzeczowych ustalonych w budżecie zadaniowym,
- analiza stanu zobowiązań,
- analiza prawidłowości sporządzenia sprawozdań,
- analiza stosowanych przez dysponenta procedur kontroli zarządczej dotyczących sporządzania sprawozdań.

Szerszy opis działań kontrolnych przedstawiono w części V. Wyniki kontroli.

¹ Zwany dalej Ośrodkiem lub OSW.

² Dz. U z 2017 r., poz. 524.

III. Charakterystyka kontrolowanej jednostki

Ośrodek został utworzony ustawą z dnia 15 lipca 2011 r. o Ośrodku Studiów Wschodnich im. Marka Karpia³ (dalej ustawa o OSW) jako państwowa jednostka organizacyjna, nadzorowana przez Prezesa Rady Ministrów. OSW jest jednostką sektora finansów publicznych, o której mowa w art. 9 pkt 14 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁴ (dalej ustawa o finansach publicznych). Do zadań Ośrodka, wskazanych w ustawie o OSW, należy m.in. gromadzenie, opracowywanie oraz udostępnianie organom władzy publicznej informacji o wydarzeniach i procesach politycznych, społecznych i gospodarczych na obszarze Europy Środkowej, Europy Wschodniej, Rosji, Półwyspu Bałkańskiego oraz Kaukazu Południowego i Azji Centralnej, a w przypadkach uzasadnionych strategicznymi interesami politycznymi lub gospodarczymi Rzeczypospolitej Polskiej również na innych obszarach; przygotowywanie analiz, ekspertyz i studiów prognostycznych dotyczących sytuacji politycznej, społecznej i gospodarczej oraz rozwoju stosunków międzynarodowych na ww. obszarach (regionach geograficznych), współpraca z polskimi i zagranicznymi instytucjami, ośrodkami nauki i osobami fizycznymi oraz promocja polskiej myśli analitycznej poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej; inspirowanie, organizowanie i prowadzenie badań w zakresie wyżej określonej problematyki oraz przekazywanie ich wyników organom władzy publicznej; organizowanie seminariów i konferencji w celu prezentowania wyników badań nad wyżej określoną problematyką.

(dowód: akta kontroli tom I str. 4,15-20)

Projekt rocznego planu finansowego na 2017 r., dostosowany do założeń określonych w ustawie budżetowej na rok 2017⁵ i uwzględniający przychody z dotacji podmiotowej w wysokości 9 205 tys. zł, został pozytywnie zaopiniowany przez Radę OSW⁶. W planie finansowym po zmianach zaplanowano przychody i koszty w kwotach odpowiednio 9 770,7 tys. zł i 9 756,0 tys. zł.

W 2017 r. OSW zrealizował przychody ogółem w wysokości 9 743,3 tys. zł i poniósł koszty w wysokości 9 648,6 tys. zł.

Zgodnie ze Statutem i Regulaminem Organizacyjnym⁷ w skład Ośrodka wchodzi: pion analityczny, w ramach którego działają zespoły⁸ i samodzielne stanowiska pracy utworzone w oparciu o geograficzny lub problemowy zakres działania oraz pion wsparcia, w ramach którego działają komórki, zespoły i samodzielne stanowiska pracy odpowiedzialne za organizacyjną, techniczną i logistyczną obsługę Ośrodka.

(dowód: akta kontroli tom I str.251-265, 266-357, tom II str. 53-54)

IV. Ocena

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie⁹ wykonanie planu finansowego na 2017 r. Ośrodka Studiów Wschodnich im. Marka Karpia. Powyższa ocena została sformułowana między innymi na podstawie zbadania wydatkowania środków finansowych w kwocie 1 313,2 tys. zł, co stanowiło 13,5% wydatków ogółem.

Stwierdzono, że wydatki Ośrodka, zostały poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonych w ustawie o finansach publicznych

³ Dz.U. Nr 173, poz. 1029.

⁴ Dz.U. z 2017 r. poz.2077-

⁵ Ustawa z dnia 16 grudnia 2016 r. (Dz. U. z 2017 r., poz. 108).

⁶ Uchwałą nr 4/2016 z 22 grudnia 2016 r., zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt. 2 ustawy o OSW.

⁷ Statut nadany rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 12 października 2011 r. w sprawie nadania statutu Ośrodkowi Studiów Wschodnich im. Marka Karpia (Dz. U. Nr 226, poz. 1356), Regulamin Organizacyjny Ośrodka Studiów Wschodnich im. Marka Karpia z dnia 2 stycznia 2012 r. ze zmianami z dnia 24 czerwca 2014 r.

⁸ Zespół rosyjski, Zespół Niemiec i Europy Północnej, Zespół Białorusi, Ukrainy i Mołdawii, Zespół Turcji, Kaukazu i Azji Centralnej, Zespół środkowoeuropejski.

⁹ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2017 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę opisową.

i aktach wykonawczych. Nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków publicznych.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie opiniuje prawidłowość sporządzenia przez OSW sprawozdania z wykonania planu finansowego państwowej osoby prawnej za 2017 r., sprawozdania z wykonania planu finansowego państwowej osoby prawnej w układzie zadaniowym Rb-BZ2 oraz sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2017 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- naruszeń *Regulaminu postępowania przy udzielaniu zamówień o wartości poniżej 30 tys. euro i zawieraniu umów w Ośrodku Studiów Wschodnich im. Marka Karpi¹⁰* (dalej *Regulamin*), polegających na: nieoszacowaniu i nieudokumentowaniu oszacowania z należytą starannością wartości 12 zamówień o łącznej wartości 276,7 tys. zł, dokonaniu wyboru wykonawców dwóch zamówień o łącznej wartości 48,3 tys. zł w sposób nieprzewidziany w *Regulaminie*, niezawarcie umów w formie pisemnej dla czterech zamówień o łącznej wartości 85,5 tys. zł;
- nieujęcia w przyjętych w OSW zasadach rachunkowości pełnych wykazów i opisów, wymaganych art. 10 ust. 3) pkt. b) i c) ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹¹,

V. Wyniki kontroli

1. Wykonanie planu finansowego państwowej osoby prawnej

1.1 Wykonanie planu przychodów

Opis stanu
faktycznego

Zaplanowane na 2017 r. przychody w wysokości 9 770,7 tys. zł wykonano w 99,7% (9 743,3 tys. zł). Wykonane przychody były wyższe od zrealizowanych w 2016 r. (9 313,6 tys. zł) o 429,7 tys. zł, tj. o 4,6%.

Wykonanie przychodów OSW według ich źródeł było następujące:

- dotacja podmiotowa – 9 189,3 tys. zł, tj. 99,8 % planu (9 205,0 tys. zł) i 107% wykonania z 2016 r. (9 121,7 tys. zł);
- przychody z prowadzonej działalności (wpływy z usług¹²) – 136,6 tys. zł tj. 100 % planu i 165,6% wykonania z 2016 r. (82,5 tys. zł),
- pozostałe przychody¹³ – 417,4 tys. zł, tj. 97,3% planu i 381,5% wykonania w 2016 r. (109,4 tys. zł).

(dowód: akta kontroli tom I str. 349-351,363-371, tom II str. 53-54,104,106-107,323)

Wzrost przychodów z prowadzonej działalności (wpływy z usług) w 2017 r. w porównaniu do 2016 r. (wzrost o 65,6%) wynikał głównie z podpisania we wrześniu 2016 r. dwóch umów

¹⁰ Wprowadzony zarządzeniem nr 6/2017 z dnia 3 kwietnia 2017 r. (obowiązującym od 3 kwietnia 2017 r.). Poprzednio obowiązywał Regulamin wprowadzony zarządzeniem nr 11/2014 r. z 30 grudnia 2014 r.

¹¹ Dz.U. z 2018 r. poz. 395

¹² W tym: przychody z tytułu przygotowania i dostarczania „Biuletynu Gazowego OSW” dla Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa S.A. (umowa z dnia 28 września 2016 r.) oraz Operatora Gazociągów Przesyłowych Gaz System S.A. (umowa z dnia 30 września 2016 r.) – 115,0 tys. zł, przygotowanie „Ekspertyzy na temat skutków dla państw członkowskich UE zniesienia reżimu wizowego dla obywateli Ukrainy, z uwzględnieniem potencjalnych skutków migracyjnych” dla Urzędu do Spraw Cudzoziemców (umowa z dnia 17 sierpnia 2017 r.) – 18,0 tys. zł, przeprowadzenie 18 godzin szkolenia przez pracowników Ośrodka w Emowie dla Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego (umowa z dnia 25 maja 2015 r.) – 3,6 tys. zł.

¹³ W tym: z tytułu udziału OSW w konsorcjum badawczym pn. „The EU and Eastern Partnership countries: An Inside-out Analysis and Strategic assessment” (EU-STRAT), które jest finansowane ze środków Komisji Europejskiej w ramach unijnego programu ramowego ds. badań, rozwoju i innowacji Horizon 2020 - 369,2 tys. zł, równowartość odpisów amortyzacyjnych - 37,9 tys. zł, otrzymane odszkodowania – 5,1 tys. zł, wpływy z opłat reprograficznych – 4,4, tys. zł, odsetki od depozytów u Ministra Finansów – 0,8 tys. zł.

z Polskim Górnictwem Naftowym i Gazownictwem S.A. oraz Operatorem Gazociągów Przesyłowych Gaz System S.A. na przygotowanie i dostarczanie „Biuletynu Gazowego OSW” w okresie od września 2016 r. do grudnia 2017 r. Przychód z tego tytułu w 2017 r. wyniósł 115 tys. zł.

Główną przyczyną wzrostu w 2017 r. pozostałych przychodów w porównaniu do 2016 r. był udział OSW w konsorcjum badawczym pn. „The EU and Eastern Partnership countries: An Inside-out Analysis and Strategic assessment”. Planowane przychody z tytułu realizacji zadań w ramach konsorcjum wynosiły 381,6 tys. zł, a ich wykonanie wyniosło 369,2 tys. zł.

(dowód: akta kontroli tom I str. 21-29, tom II str. 96-97, 154-160)

Niewykorzystane w 2017 r. przychody z dotacji podmiotowej w wysokości 15,7 tys. zł (0,2%) zostały zwrócone w wymaganym terminie na rachunek bankowy Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Główną przyczyną niewydatkowania ww. środków było niedokonanie części zakupów materiałów źródłowych – elektronicznych dostępów do źródeł informacji (12,0 tys. zł).

(dowód: akta kontroli tom I str. 390-395, tom III str. 81-82)

W latach 2014–2017 nastąpił nieznaczny wzrost wysokości dotacji podmiotowej dla OSW, z 9 079,9 tys. zł w 2014 r. do 9 189, 3 tys. zł w 2017 r., tj. o 1,2%. W tym samym okresie nastąpił również wzrost przychodów z prowadzonej działalności, z 17,9 tys. zł w 2014 r. do 87,0 tys. zł w 2015 r. i 82,5 tys. zł w 2016 r. oraz 136,6 tys. zł w 2017 r.

(dowód: akta kontroli tom I str.185-187, tom II str. 53-54)

Stan należności na dzień 31 grudnia 2017 r. wynosił 0,98 tys. zł. Dotyczyły one kaucji za dzierżawę miejsc parkingowych¹⁴ (0,85 tys. zł) i kaucji za butle (0,13 tys. zł)¹⁵. W 2017 r. nie wystąpiły należności przeterminowane. Dyrektor OSW nie umarzał, nie odraczał i nie rozkładał na raty należności.

(dowód: akta kontroli tom I str.402,501, tom II str. 53-54)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.2. Wykonanie planu kosztów państwowej osoby prawnej

Opis stanu
faktycznego

Plan finansowy OSW na 2017 r. obejmował koszty w kwocie 9 687,0 tys. zł, zaś po zmianach koszty te zaplanowano w kwocie ogółem 9 756,0 tys. zł. W 2017 r. koszty wykonano w kwocie 9 648,6 tys. zł, tj. 98,9% planu. Wykonanie kosztów było wyższe o 385,8 tys. zł, tj. o 4,2% w porównaniu do 2016 r. (9 262,8 tys. zł). Wynikało to głównie z wyższych kosztów: wynagrodzeń bezosobowych¹⁶ (o 143,6 tys. zł, tj. 77,7%), pozostałych kosztów funkcjonowania¹⁷ (o 133 tys. zł, tj. 23,0%), amortyzacji (o 75,8 tys. zł, tj. 35,2%), podatków i opłat (o 42 tys. zł, tj. 188,3%), świadczeń na rzecz osób fizycznych¹⁸ (o 27 tys. zł, tj. 306,8%),

¹⁴ W Zarządzie Terenów Publicznych.

¹⁵ W Eden Springs sp. z o.o.

¹⁶ Wzrost kosztów wynagrodzeń bezosobowych wynikał głównie z nawiązania współpracy na podstawie umowy zlecenia na przygotowywanie ekspertyz oraz udzielanie konsultacji z zakresu sytuacji bezpieczeństwa wewnętrznego w Europie wschodniej oraz na podstawie umów o dzieło: na przygotowanie dwóch ekspertyz „Aktualna sytuacja społeczno-ekonomiczna w Łatgalii (Łotwa)...” oraz „Rosyjskojęzyczni na Łotwie i w Estonii- aspekty polityczne, społeczne i ekonomiczne) łącznie 22 tys. oraz opracowanie i przygotowanie Instrukcji kancelaryjnej, jednolitego rzeczowego wykazu akt oraz Instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwum zakładowego - łącznie 3,5 tys. zł, zaprojektowanie i wykonanie oświetlenia w sekretariacie OSW - łącznie 4,4 tys. zł.

¹⁷ Zmiany wynikały ze zmiany klasyfikacji budżetowej w zakresie zakupu środków żywności - zwiększenia o 19,7 tys. zł, które wynikało z przesunięcia zakupu środków żywności na potrzeby sekretariatu z paragrafu 421 (zakup materiałów i wyposażenia) i zwiększenia kosztów delegacji zagranicznych (m.in. konieczność odbycia dodatkowych delegacji do Berlina i Brukseli w związku z sytuacją powybiorczą w Niemczech oraz debatą nad przyszłością UE).

¹⁸ Wzrost wykonania roku 2017 w stosunku do roku 2016 wynikał przede wszystkim ze zmiany prezentacji kosztów związanych z dojazdami i noclegami gości w wysokości 31,8 tys. zł, które ujęte były w paragrafie 430 (usługi obce), a zostały przeniesione do paragrafu 303 (różne wydatki na rzecz osób fizycznych).

(dowód: akta kontroli tom I str. 336-371, tom II str. 53-54, 85-90, 154-160)

Zarówno w planie finansowym na 2017r. jak i w sprawozdaniu z wykonania planu finansowego Ośrodka koszty ogółem zostały zaplanowane jako koszty funkcjonowania bez podziału na koszty funkcjonowania (administracyjne), koszty wykonania zadań i koszty pozostałe¹⁹. Dyrektor OSW wyjaśnił, że Ośrodek nie dokonuje wyodrębnienia kosztów na administracyjne i realizację zadań, gdyż nie ma przepisów, które obligują do zastosowania takiego podziału kosztów, a prowadzona ewidencja w pełni zaspokaja potrzeby w zakresie planowania i realizacji budżetu zadaniowego.

(dowód: akta kontroli tom I str. 345-347, 363-371, tom II str. 162-165)

Badaniem szczegółowym poniesionych kosztów/wydatków bieżących pod względem legalności, gospodarności, celowości i rzetelności objęto 122 wydatki na kwotę 1 244,0 tys. zł (67 dowodów księgowych wylosowanych drogą losową z zastosowaniem metody MUS²⁰ na kwotę 1 075,4 tys. zł i 55 dowodów dobranych w sposób celowy na kwotę 168,6 tys. zł), co stanowiło 13,5% wydatków/kosztów bieżących ogółem (9 756,0 tys. zł) i 33,3% podlegających badaniu wydatków/kosztów bieżących (tj. kosztów z wyłączeniem amortyzacji i kosztów wynagrodzeń i pochodnych – 3 947,1 tys. zł).

(dowód: akta kontroli tom II str. 325-334, tom III str. 57-67)

W planie postępowań o udzielenie zamówienia publicznego na 2017 r. nie przewidziano postępowań o udzielenie zamówień na podstawie ustawy Pzp.²¹.

(dowód: akta kontroli tom I str. 428, tom II str. 10)

W Ośrodku wprowadzono do stosowania *Regulamin postępowania przy udzielaniu zamówień o wartości poniżej 30 tys. euro i zawieraniu umów w Ośrodku Studiów Wschodnich im. Marka Karpia*. Zgodnie z postanowieniami *Regulaminu* m.in.:

- bezpośrednio przed wszczęciem procedury udzielenia zamówienia komórka wnioskująca szacuje z należytą starannością wartość zamówienia w celu ustalenia, czy istnieje obowiązek stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych oraz czy wydatek ma pokrycie w planie finansowym (w złotych i w euro). (§ 3 pkt. 1); jeżeli wartość zamówienia przekraczała dwa tys. zł ustalenie szacunkowej wartości należy udokumentować w postaci notatki służbowej, a dla zamówień powyżej pięć tys. zł ustalenie szacunkowej wartości należy udokumentować w postaci notatki służbowej i załączonych do niej dokumentów (§ 3 pkt 6 i 7).
- wybór wykonawcy powinien być dokonany w wyniku jednej z następujących czynności: zamieszczenie zapytania ofertowego na stronie internetowej zamawiającego, przekazania zapytania ofertowego co najmniej do trzech potencjalnych wykonawców (z wyłączeniem przypadków braku możliwości przesłania zapytania do wymaganej liczby wykonawców), zebrania co najmniej trzech ofert opublikowanych na stronach internetowych, zawierających cenę proponowaną przez potencjalnych wykonawców, w wyniku negocjacji z wykonawcą (§ 5 pkt 2 ppkt 1-4); udzielenie zamówienia po negocjacjach tylko z jednym wykonawcą jest możliwe, w przypadku zamówienia, którego dotyczy co najmniej jedna z przesłanek: jego wartość nie przekracza kwoty dwa tys. zł, musi zostać udzielone niezwłocznie, jest wysokospecjalizowane, jest związane z przeniesieniem praw autorskich lub udzieleniem licencji, jest udzielane wykonawcy, który zrealizował wcześniej na rzecz OSW zamówienie, którego wykonanie oceniane jest jako bardzo dobre i którego zasadnicze warunki nie uległy istotnej zmianie.
- dla wydatku powyżej pięć tys. zł powinna zostać zawarta umowa w formie pisemnej (§ 6 pkt. 1).

(dowód: akta kontroli tom I, str. 462-469)

¹⁹ Na potrzeby kontroli OSW dokonał podziału kosztów w latach 2016 r i 2017 r. Wyniosły one w roku 2016: 2 876,8 tys. zł - koszty administracyjne oraz 6 386,1 tys. zł. - koszty realizacji zadań, a w roku 2017 odpowiednio: 2 911,6 tys. zł i 6 736,9 tys. zł.

²⁰ Wylosowano próbę 148 dowodów (47,8% populacji) o wartości 1 341,5 tys. zł.

²¹ Dz.U. z 2017 r. poz. 1579 ze zm., dalej: ustawa Pzp.

Kontrolą objęto:

- dwa postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego przeprowadzone w 2016 r. na łączną kwotę 684,0 tys. zł, skutkujące wydatkami w 2017 r. na łączną kwotę 161,5 zł, tj. zapewnienie świadczenia usług dla potrzeb OSW w zakresie sprzedaży biletów na krajowe i zagraniczne pasażerskie przewozy lotnicze, przewozy kolejowe oraz sprzedaży polis ubezpieczeniowych dla pracowników odbywających podróże służbowe o wartości 480,0 tys. zł, (kwota wydatku w 2017 r. - 156,4 tys. zł), najem dwóch samochodów osobowych na potrzeby OSW o wartości 204,0 tys. zł (kwota wydatku w 2017 r. to 51,0 tys. zł)
- 93 postępowania, o łącznej wartości 810,2 tys. zł, do których nie miała zastosowania ustawa Pzp.

(dowód: akta kontroli tom II str. 13,15-46, tom III str. 57-70)

W wyniku badania stwierdzono, że:

1. W postępowaniu, przeprowadzonym w trybie przetargu nieograniczonego, na najem dwóch samochodów osobowych na potrzeby OSW nie udokumentowano określenia z należytą starannością szacunkowej wartości zamówienia.

(dowód: akta kontroli tom I str. 429-441, tom II, str. 15-21)

2. W przypadku 18 zamówień o wartości poniżej 30 tys. euro każde:

- w 12 zamówieniach o łącznej wartości 276,7 tys. zł nie ustalono i/lub nie udokumentowano ustalenia ich szacunkowej wartości.

(dowód: akta kontroli tom III, str. 57-67)

- dla czterech zamówień (każde o wartości przekraczającej pięć tys. zł) o łącznej wartości 85,5 tys. zł nie zawarto umów w formie pisemnej.

(dowód: akta kontroli tom III str. 57-67,106-110,171-180, 232-244)

- wybór wykonawców dwóch zamówień o łącznej wartości 48,3 tys. zł²² nie został dokonany w sposób zgodny z wymogami określonymi w *Regulaminie*, tj. bez zachowania trybu konkurencyjnego.

(dowód: akta kontroli tom III, str. 1-6, 55-67, 144-151)

Badaniem objęto wydatki majątkowe na łączną kwotę 69,2 tys. zł (100% kosztów/wydatków majątkowych poniesionych w 2017 r.), w tym na zakup:

- klimatyzatora FUJITSU do serwerowni za kwotę 6,8 tys. zł wykorzystywanego do utrzymania właściwych warunków dla użytkowanych przez OSW serwerów,
- licencji do dwóch urządzeń FortiGate 100D za kwotę 29,8 tys. zł pełniących kluczowe zadania w sferze bezpieczeństwa sieci OSW: zapewnienie aktualizacji oprogramowania, aktualizację sygnatur antywirusowych, antyspamowych, wsparcie techniczne producenta i serwis gwarancyjny urządzeń przez kolejne trzy lata,
- serwer HPE ProLiant ML350 za kwotę 32,6 tys. zł dla zapewnienia ciągłości pracy baz OSW, w celu zastąpienia poprzedniego zużytego serwera.

Wszystkie wydatki zrealizowane zostały w sposób legalny, celowy i gospodarny oraz zostały rzetelnie udokumentowane.

(dowód: akta kontroli tom II str. 13, 97, 293-299, 325, 339-341)

Zobowiązania za 2017 r. wynosiły 44,97 tys. zł. Na kwotę tę składały się: zobowiązania z tytułu dostaw w łącznej kwocie 2,4 tys. zł²³ i pozostałe zobowiązania w łącznej kwocie 42,5 tys. zł²⁴. Nie stwierdzono zobowiązań przeterminowanych.

²² Zakup mebli na potrzeby OSW, w tym wyposażenie saloniku za łączną kwotę 35,6 tys. zł, Design Soul sp. z o.o. FV/178/12/2017 r. z 20 grudnia 2017 r. na 26 683,57 zł oraz faktura zaliczkowa na 8,9 tys. zł. Przed złożeniem zamówienia nie porównano ofert cenowych, a jedynie porównano oferty materiałowe i rodzajowe; usługa hotelowo-gastronomiczna narada kierownictwa, Pałac Żelechów Centrum Konferencyjno-Wypoczynkowe Dorota Podolak; FV Z/1021/12/2017, kwota 12,7 tys. zł. (8,2 tys. zł oraz zaliczka 4,5 tys. zł.)

²³ W tym: faktura Konsalnet Alarm sp. z o.o. na kwotę 0,25 tys. zł. za monitoring obiektu w grudniu, faktura Lux Med. sp. z o.o. na kwotę 0,4 tys. zł za badania okresowe, faktura Orange Polska SA na kwotę 0,7 tys. zł. za usługi telekomunikacyjne, faktura RWE Polska SA na kwotę 0,15 tys. zł za energię, faktura Ele Taxi Warszawa sp. z o.o. sp.k. na kwotę 0,5 tys. zł. za usługi taxi w miesiącu

(dowód: akta kontroli tom I str. 397-401, tom II str. 53-54, 97-105)

Przeciętne zatrudnienie w OSW w 2017 r. wyniosło 58 osób i w porównaniu do 2016 r. było niższe o 2,2 osoby²⁵. Wydatki na wynagrodzenia osobowe wyniosły łącznie 5 400,2 tys. zł, w tym: finansowane ze środków budżetowych (dotacji podmiotowej) i finansowane z programu badawczego pt. „The EU and Eastern Partnership countries: An Inside-out Analysis and Strategic assessment” – 227,0 tys. zł i były o 1,4% wyższe niż wydatki na ten cel poniesione w 2016 r.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w 2017 r. wyniosło 7,7 tys. zł i w porównaniu do 2016 r. było wyższe o 5,3%, co wynikało z wypłacenia nagród pracownikom pionu analitycznego w związku z wykonywaniem zwiększonego zakresu zadań przy zmniejszonym stanie zatrudnienia związanym z rotacją pracowników.

(dowód: akta kontroli tom II str. 56, 96-97)

Wydatki na wynagrodzenia bezosobowe wyniosły 328,4 tys. zł i były wyższe od wydatków poniesionych w 2016 r. o 77,7 %²⁶.

(dowód: akta kontroli tom II str. 153-160)

W przyjętych w Ośrodku zasadach (polityce) rachunkowości²⁷ nie określono struktury, wzajemnych powiązań zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na informatycznych nośnikach danych oraz nie podano wykazu procedur lub funkcji programów księgowych wraz z opisem algorytmów i parametrów oraz nie określono wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji.

(dowód: akta kontroli tom I str. 31-93)

W trakcie trwania kontroli NIK, Dyrektor OSW wydał Zarządzenie nr 5/2018 z 23 marca 2018 r., zmieniające Zarządzenie nr 11/2016 w sprawie określenia zasad (polityki) rachunkowości dla Ośrodka Studiów Wschodnich im. Marka Karpia. Załącznik nr 1 (Polityka rachunkowości) do zmienianego Zarządzenia uzupełniono o opis systemu informatycznego, zawierający wykaz programów, procedur w zależności od struktury oprogramowania, wraz z opisem algorytmów i parametrów oraz programowych zasad ochrony danych, w tym w szczególności metod zabezpieczenia dostępu do danych i systemu ich przetwarzania, a ponadto określenie wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji.

(dowód: akta kontroli tom I str. 75)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Ustalone
nieprawidłowości

1. Naruszenie *Regulaminu postępowania przy udzielaniu zamówień o wartości poniżej 30 tys. euro i zawieraniu umów w Ośrodku Studiów Wschodnich im. Marka Karpia* polegające na:

- nieoszacowaniu i/lub nieudokumentowaniu oszacowania z należytą starannością wartości 12 zamówień o łącznej wartości 276,7 tys. zł²⁸, co było niezgodne z § 3 pkt 1 oraz § 5 pkt 6 Regulaminu;

grudniu, faktura od Agencji Podróży Transer na kwotę 0,14 tys. zł. za polisę ubezpieczeniową, faktura Shutterstock Images LLC na kwotę 0,2 tys. zł za fotografie na okładki publikacji OSW.

²⁴ W tym: zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych - 7 543,0 zł (podatek naliczony za IV kwartał 2017 r.), dostawy niefakturowane - kwota 8,3 tys. zł, t. wartości zaksięgowane w koszty 2017 roku zafakturowane w 2018 roku (m.in. rozliczenie dostaw wody i ciepła, energii elektrycznej, usługi pocztowe), niewykorzystana dotacja za 2017 r. kwota 15,7 tys. zł – zwrot KPRM, kwota 2,0 tys. zł kwota widniejąca jako mylna wpłata z 2013 r. do wyksięgowania w 2018 roku, Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych kwota 9,0 tys. zł.

²⁵ W przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

²⁶ Przyczyny wzrostu wynagrodzeń bezosobowych zostały przedstawione w przypisie nr 15.

²⁷ Zarządzeniem nr 11/2016 Dyrektora Ośrodka z dnia 28 października 2016 r.

²⁸ W tym następujące zamówienia: zakup 75 sztuk licencji przedłużenie asysty technicznej dla Oprogramowania Micro Focus Open Workgroup Suite, Jama-Tech Jakub Matusiak, FV 5/4/2017 z dnia 11 kwietnia 2017 r. na kwotę 35,4 tys. zł, nocleg i usługa gastronomiczna, spotkanie OSW Zegrze, Hotel Warszawianka Centrum Kongresowe sp. z o.o., FV 933/2017/Z z dnia 16 czerwca 2017 r., (łącznie koszt 16,0 tys. zł usługa cateringowa, wynajem foteli

- dokonaniu wyboru wykonawców dwóch zamówień o łącznej wartości 48,3 tys. zł²⁹, w sposób niezgodny z wymogami określonymi § 5 pkt 2 ppkt 1-4 Regulaminu;
- niezawarcia, dla czterech zamówień o łącznej wartości 85,5 tys. zł, umów w formie pisemnej³⁰, co było niezgodne z § 6 pkt. 1 Regulaminu.

(dowód: akta kontroli tom I, str. 462-469, tom III str. 57-67)

Nie kwestionując powyższych nieprawidłowości, Dyrektor OSW stwierdził, że przyczynami ich powstania było założenie, że pracownicy realizują swoje zadania w zgodzie z zarządzeniami wewnętrznymi tj. sporządzają pisemne notatki z procesu ustalenia szacunkowej wartości zamówienia. Dyrektor OSW dodał również, że podjęcie działania mające na celu wzmocnienie nadzoru nad pracownikami realizującymi powyższe zadania.

(dowód: akta kontroli tom III str. 1-6, 35-56, 141-151)

Zdaniem NIK wystąpienie powyższych nieprawidłowości świadczy o nieskutecznej kontroli zarządczej w tym obszarze.

W dniu 27 marca 2018 r. pracownik Ośrodka przekazał kontrolerowi kopię Decyzji Dyrektora OSW³¹ z 3 kwietnia 2017 r. Decyzją tą Dyrektor postanowił o odstąpieniu od stosowania Regulaminu, w zakresie zamówień, których przedmiotem są: zakup źródeł informacji od jedynej dostawcy, usługi restauracyjne, usługi szkoleniowe, usługi tłumaczeń pisemnych, usługi prawne. Jako podstawę prawną wydania decyzji podano § 10 ust. 2 *Regulaminu*, zgodnie z którym w szczególnie uzasadnionych przypadkach Kierownik Zamawiającego może podjąć decyzję o odstąpieniu od stosowania regulaminu³².

(dowód: akta kontroli tom I str. 462-470)

W ocenie NIK, Decyzja ta wydana została niezgodnie z *Regulaminem*, bowiem przywołany w Decyzji przepis nie może stanowić podstawy do wyłączenia ww. zamówień. W § 10 ust 2

konferencyjnych na seminarium w dniu 15 września 2017 FV 860/09/2017, Agencja Cateringowa Party sp. z o.o. na kwotę 19,9 tys. zł, zakup mebli na potrzeby OSW, w tym wyposażenie saloniku na kwotę 35,6 tys. zł, Design Soul sp. z o.o. FV/178/12/2017 r. z 20 grudnia 2017 r. na kwotę 26,7 tys. zł oraz faktura zaliczkowa na 8,9 tys. zł, zakup komputerów DELL 26 szt.; Delkom 2000 sp. z o.o.; FV 3712/SW/12/2017 z dnia 18 grudnia 2017 r. na kwotę 89, 5 tys. zł, zakup telefonów Samsung G955- 3 szt.; Maori Mar sp. z o.o.; FV 55/MAG/2017 z dnia 22 maja 2017 r., na kwotę 10,0 tys. zł, usługa gastronomiczna dwóch równoległych spotkań w dniu 23 czerwca 2017 r.; KGS Montenegro sp. z o.o. ;FV/KGS85/06/2017 z dnia 23 czerwca 2017 r., kwota 5,4 tys. zł, poczęstunek na spotkaniu podsumowującym działalność OSW w 2017 r.; Batida sp. z o.o.; FV 194/12/17 z dnia 22 grudnia 2017 r., FV 192/12/17 CAT z dnia 21 grudnia 2017 r. razem koszt cateringu - kwota 6,7 tys. zł, usługa gastronomiczna - konferencja Zakopane łączny koszt 10,8 tys. zł., Art-G Tomasz Gut; faktura zaliczkowa nr FV 1/02/2017 z dnia 14 kwietnia 2017 r., kwota 3,2 tys. zł., zakup licencji OfficeStd 20 szt; Onex Group Jakub Hryciuk; FV 1/20075/2017 z dnia 29 listopada 2017 r. na kwotę 26,5 tys. zł , usługa hotelowo-gastronomiczna narada kierownicza, Pałac Żelechów Centrum Konferencyjno-Wypoczynkowe Dorota Podolak; FV Z/1021/12/2017, kwota 12,7 tys. zł (8,2 tys. zł oraz zaliczka 4,5 tys. zł), przejazdy taksówkami firmy Ele Taxi na kwotę 8,0 tys. zł.

²⁹ Zakup mebli na potrzeby OSW, w tym wyposażenie saloniku, na łączną kwotę 35,6 tys. zł, Design Soul sp. z o.o. FV/178/12/2017 r. z 20 grudnia 2017 r. na 26,7 tys. zł oraz faktura zaliczkowa na 8,9 tys. zł. Przed złożeniem zamówienia nie porównano ofert cenowych, a jedynie porównano oferty materiałowe i rodzajowe, usługa hotelowo-gastronomiczna narada kierownictwa, Pałac Żelechów Centrum Konferencyjno-Wypoczynkowe Dorota Podolak; FV Z/1021/12/2017, kwota 12,7 tys. zł (8 2 tys. zł oraz zaliczka 4,5 tys. zł).

³⁰ Zakup 75 sztuk licencji na przedłużenie asysty technicznej dla Oprogramowania Micro Focus Open Workgroup Suite, Jama-Tech Jakub Matusiak, FV 5/4/2017 z dnia 11 kwietnia 2017 r. na kwotę 35,4 tys. zł; zakup licencji OfficeStd 20 szt; Onex Group Jakub Hryciuk; FV 1/20075/2017 z dnia 29 listopada 2017 r. na kwotę 26,5 tys. zł, Usługa gastronomiczna - konferencja Zakopane łączny koszt 10,8 tys. zł.; Art-G Tomasz Gut; faktura zaliczkowa nr FV 1/02/2017z dnia 14 kwietnia 2017 r., kwota 3,2 tys. zł., usługa hotelowo-gastronomiczna narada kierownicza, Pałac Żelechów Centrum Konferencyjno-Wypoczynkowe Dorota Podolak; FV Z/1021/12/2017, kwota 12,7 tys. zł (8,2 tys. zł oraz zaliczka 4,5 tys. zł).

³¹ Zgodnie z oświadczeniem pracownika sekretariatu OSW, w zbiorze wewnętrznych aktów normatywnych Ośrodka brak jest oryginału tego dokumentu.

³² Ze wskazaniem okoliczności uzasadniających odstąpienie od stosowania Regulaminu w notatce służbowej zatwierdzonej przez Kierownika Zamawiającego.

Regulaminu wskazano jednoznacznie na możliwość odstąpienia - na podstawie decyzji dyrektora - od stosowania tego dokumentu tylko w indywidualnych, szczególnie uzasadnionych przypadkach, natomiast nie zawiera on upoważnienia do wyłączenia całych grup zamówień ze względu na ich przedmiot.

2. W przyjętych przez OSW zasadach rachunkowości, nie opisano struktury, wzajemnych powiązań zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na informatycznych nośnikach danych, nie podano wykazu procedur lub funkcji programów księgowych wraz z opisem algorytmów i parametrów oraz nie określono wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji, co było niezgodne z wymogiem określonym w art. 10 ust. 13) ppkt. b) i c) i ust 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³³.

(dowód: akta kontroli tom I str.31-93)

Dyrektor OSW wyjaśnił, że obecnie przygotowywane jest nowe zarządzenie, które uzupełni wskazane braki, a także na bieżąco dokonywane będą zmiany polityki rachunkowości.

Stosowne zarządzenie, zmieniające zarządzenie w sprawie określenia zasad (polityki) rachunkowości dla Ośrodka Studiów Wschodnich im. Marka Karpia zostało wydane 23 marca 2018 r.

(dowód: akta kontroli tom II str. 291-292)

2.2. Gospodarowanie wolnymi środkami

Opis stanu
faktycznego

W 2017 r. OSW lokował wolne środki własne w formie depozytu *overnight* u Ministra Finansów³⁴, uzyskując z tego tytułu odsetki w kwocie 0,8 tys. zł. Zgodnie z art. 196 ust 2 ustawy o finansach publicznych środki uzyskane z budżetu państwa znajdowały się na nieoprocentowanym rachunku bankowym prowadzonym przez Bank Gospodarstwa Krajowego,

(dowód: akta kontroli tom II str. 96)

Stan środków pieniężnych na koniec roku wynosił 301,0 tys. zł, w tym 224,0 tys. zł stanowiły środki własne oddane w depozyt Ministra Finansów. W 2017 roku średni stan środków z 12 miesięcy wynosił 149,8 tys. zł. W 2017 r. Ośrodek nie zaciągał kredytów i nie udzielał poręczeń.

(dowód: akta kontroli tom II str. 97, tom III str. 78-79)

Zgodnie z zakresem obowiązków osobą odpowiedzialną za wykonywanie dyspozycji środkami pieniężnymi była główna księgowa OSW. Płynność finansowa była monitorowana na bieżąco. Nie stwierdzono, aby w 2017 r. miały miejsce przypadki zapłaty odsetek za nieterminową zapłatę należności. Środki, przekazywane w depozyt Ministra Finansów stanowią zabezpieczenie płatności związanych z pokrywaniem wydatków własnych Ośrodka. Nie stwierdzono regulowania zobowiązań po terminie w sytuacji, gdy OSW miało środki w depozycie. Lokowanie wolnych środków w depozyt nie stanowiło zagrożenia dla terminowej realizacji zadań określonych w ustawie.

(dowód: akta kontroli tom I str. 100-151, tom II str. 166-184, tom III str. 71)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.3. Realizacja zadań państwowej osoby prawnej

Zgodnie z art. 5 ust 3 ustawy o OSW Dyrektor Ośrodka przedstawił Prezesowi Rady Ministrów sprawozdanie z działalności Ośrodka w roku 2017 wraz z częścią opisową³⁵.

Do zadań zrealizowanych przez Ośrodek w 2017 r. należały m.in.:

³³ Dz.U. z 2018 r. poz. 395.

³⁴ Zgodnie z Rozporządzeniem z dnia 11 grudnia 2014 r. w sprawie wolnych środków niektórych jednostek sektora finansów publicznych przyjmowanych przez Ministra Finansów w depozyt lub zarządzanie (Dz. U. z 2014 r., poz. 1864).

³⁵ Sprawozdanie zostało złożone 20 lutego 2018 r. Zgodnie z art. 5 ust 3 ustawy o OSW Dyrektor Ośrodka przedstawia Prezesowi Rady Ministrów w terminie do dnia 31 marca każdego roku sprawozdanie z działalności Ośrodka w roku poprzednim.

- opracowanie 625 analiz, ekspertyz i studiów prognostycznych³⁶, w tym wydanie 42 numerów periodycznego „Biuletynu OSW” (zawierających łącznie 168 analiz), 29 monograficznych „Komentarzy OSW”, 24 numerów periodycznego „Biuletynu Gazowego OSW” (zawierających łącznie 107 analiz), 16 numerów periodycznego „Monitora OSW – Wybory w Niemczech”, sześć numerów periodycznego Monitora sytuacji gospodarczej w Rosji, sześć numerów periodycznego Monitora reform na Ukrainie;
- przygotowanie (z własnej inicjatywy) 191 notatek informacyjnych na potrzeby Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Kancelarii Prezydenta RP, Sejmu RP, Senatu RP, Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Ministerstwa Obrony Narodowej, Ministerstwa Rozwoju oraz służb bezpieczeństwa państwa oraz 79 materiałów analitycznych zleconych przez organy władzy publicznej, w tym: KPRM, Kancelarię Prezydenta RP, Sejm, MSZ, MON, MR, Urząd ds. Cudzoziemców, Ministerstwa Energii, oraz służby bezpieczeństwa państwa;
- przekazywanie wiedzy eksperckiej organom władzy publicznej na tematycznych spotkaniach i briefingach (w tym dla przedstawicieli KPRM, KPRP, MSZ, MON, MF, BBN i.in.) oraz w ramach bieżących kontaktów roboczych³⁷; przedstawiciele OSW uczestniczyli w pracach MON nad raportem końcowym Strategicznego przeglądu obronnego (SPO), międzyresortowych pracach dotyczących środków aktywnych, zagrożeń hybrydowych i wojny informacyjnej; OSW uczestniczyło w opracowaniu przez Rządowe Centrum Bezpieczeństwa comiesięcznego „Monitora Bezpieczeństwa Granicy Wschodniej RP – Zewnętrznej Granicy UE”;
- współpraca z polskimi i zagranicznymi instytucjami, ośrodkami nauki i osobami fizycznymi oraz promocja polskiej myśli analitycznej poza granicami RP; publikowanie większości materiałów OSW dostępnych publicznie również w języku angielskim (159 opracowań);
- inspirowanie, organizowanie i prowadzenie badań, w wyniku których powstały 23 opracowania książkowe z serii „Prace OSW”, „Raport OSW” oraz „Punkt widzenia OSW”³⁸;
- udział w międzynarodowym konsorcjum badawczym *The EU and Eastern Partnership Countries - An Inside-Out Analysis and Strategic Assessment*;
- powiększenie zbiorów bibliotecznych OSW o 101 pozycji do 6 167 woluminów³⁹.
- przekazywanie wiedzy pracownikom służb państwowych, także ramach licznych briefingów dla przedstawicieli Administracji Państwowej RP oraz szkoleń; w 2017 r. OSW organizował seminaria i konferencje w celu prezentowania wyników badań⁴⁰; w tym m.in. dyskusję ekspercką nt. procesu transformacji Ukrainy, seminarium na temat promocji i wsparcia procesu rozszerzenia UE na Bałkanach Zachodnich, doroczne seminarium w ramach współpracy z niemieckim ośrodkiem SWP, poświęcone Rosji, Ukrainie i Białorusi w kontekście relacji z UE, spotkanie z sekretarz

³⁶ W ramach realizacji zadania: Gromadzenie, opracowywanie oraz udostępnianie organom władzy publicznej informacji o istotnych wydarzeniach i procesach politycznych społecznych i gospodarczych na obszarze Europy Środkowej, Europy Wschodniej, Rosji, Półwyspu Bałkańskiego oraz Kaukazu Południowego i Azji Centralnej, a w przypadkach uzasadnionych strategicznymi interesami politycznymi lub gospodarczymi Rzeczypospolitej Polskiej również na innych obszarach. Przygotowywanie analiz, ekspertyz i studiów prognostycznych dotyczących sytuacji politycznej, społecznej i gospodarczej oraz rozwoju stosunków międzynarodowych na tych obszarach.

³⁷ Przygotowano np. pogłębioną ekspertyzę „Wizerunek Polski i stosunki z państwami Europy Środkowej w XX wieku” pod kątem realizacji za granicą programu wieloletniego „Niepodległa” na lata 2017–2021, a następnie przedstawiono ją na posiedzeniu Międzyresortowego Zespołu ds. *Promocji Polski za granicą*.

³⁸ W ramach realizacji zadania: Inspirowanie, organizowanie i prowadzenie badań w zakresie problematyki określonej w art.2, pkt 1 *Ustawy o OSW* oraz przekazywanie ich wyników organom władzy publicznej.

³⁹ W ramach realizacji zadania: Gromadzenie specjalistycznego księgozbioru i dokumentacji naukowej oraz organizowanie szkoleń.

⁴⁰ W ramach realizacji zadania: Organizacja seminariów i konferencji w celu prezentowania wyników badań nad problematyką określoną w art. 2, pkt 1 *Ustawy o OSW*.

Narodowej Rady Bezpieczeństwa Gruzji, seminarium polsko-japońskie nt. polityki zagranicznej Rosji wraz ze Slavic Research Center Hokkaido University, seminarium z Fundacją Gajdara nt. transformacji gospodarczej Rosji. Eksperti OSW dzielili się swoją ekspertyzą w licznych konferencjach krajowych i międzynarodowych⁴¹.

(dowód: akta kontroli tom II str. 58-84, tom III str. 74)

W OSW nie opracowano planu rzeczowo-finansowego na 2017 r. Dyrektor OSW wyjaśnił, że nie sporządzano takiego planu w związku z brakiem obowiązku jego sporządzania. Na 2017 r. Ośrodek sporządził natomiast następujące plany: plan pracy, plan finansowy w układzie memoriałowym, plan finansowy w układzie zadaniowym na lata 2017-2019, projekt planu finansowego w układzie do budżetu państwa na lata 2018-2021, w układzie memoriałowym i w układzie kasowym, wewnętrzny plan finansowy z podziałem na dysponentów środków budżetowych na rok 2017 z uwzględnieniem podziału na paragrafy klasyfikacji budżetowej.

(dowód: akta kontroli tom I str. 95-98, 404-427, tom II str. 99-103, tom III str. 85)

W planie finansowym w układzie zadaniowym na 2017 r, w ramach funkcji 1. *Zarządzanie państwem OSW realizował zadanie: 1.3. Obsługa merytoryczna i kancelaryjno – biurowa Prezesa Rady Ministrów, Rady Ministrów i członków Rady Ministrów, podzadanie: Obsługa i koordynacja prac rządu i działania: Przygotowywanie i pozyskiwanie informacji, analiz oraz dokumentów i propozycji decyzji o charakterze strategicznym. Celem realizacji podzadania i działania było: Dostarczanie wysokiej jakości informacji, analiz oraz propozycji decyzji o charakterze strategicznym.*

Dla zwymiarowania stopnia realizacji zadania, podzadania i działania w 2017 r. przyjęto następujący miernik: „Odsetek osób oceniających jakość przygotowywanych informacji i analiz na co najmniej 3 punkty w czterostopniowej skali ocen”, o wartości co najmniej 70%. Miernik został zrealizowany w 100%.

Osiągnięcie zakładanej wielkości miernika oceniano na podstawie ankiet wypełnianych przez odbiorców informacji opracowywanych przez OSW, oceniających: terminowość realizacji zleceń, poprawność językową materiałów, komunikację z Ośrodkiem, aktywność Ośrodka we wzajemnych kontaktach z Ministerstwem.

(dowód: akta kontroli tom I str.352,363-371)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie planu finansowego Ośrodka Studiów Wschodnich im. Marka Karpia. Stwierdzono, że wydatki Ośrodka, zostały poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonych w ustawie z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych i aktach wykonawczych. Nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków publicznych.

Sprawozdawczość

Opis stanu faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania następujących sprawozdań za 2017 r.:

- z wykonania planu finansowego państwowej osoby prawnej,
- z wykonania planu finansowego państwowej osoby prawnej w układzie zadaniowym Rb-BZ2 oraz
- sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2017 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzonych sprawozdań. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

(dowód: akta kontroli tom I str. 363-384, 396-427 tom II str. 144-147, tom III str. 72-73)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

⁴¹ Takich jak m.in. Forum Ekonomiczne w Krynicy (IX 2017), Europejski Kongres Gospodarczy w Katowicach (V 2017), Wschodni Kongres Gospodarczy w Białymstoku (IX 2017).

Ocena cząstkowa Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe, w tym w zakresie operacji finansowych.

VI. Wnioski

Wnioski pokontrolne Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁴², wnosi o:

1. Wzmocnienie nadzoru nad przestrzeganiem procedur wewnętrznych dotyczących postępowania przy udzielaniu zamówień publicznych o wartości poniżej 30 tys. euro.
2. Wylimitowanie z regulacji wewnętrznych OSW Decyzji Dyrektora z dnia 3 kwietnia 2017 r. w sprawie odstąpienia od stosowania *Regulaminu postępowania przy udzielaniu zamówień o wartości poniżej 30 tys. euro i zawieraniu umów w Ośrodku Studiów Wschodnich im. Marka Karpia*, jako niezgodnej z tym Regulaminem.

VII. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Warszawie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia kwietnia 2018 r.

Kontroler
Justyna Goszcz
Gł. specjalista k.p.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie

.....
podpis

.....
podpis

⁴² Dz. U. z 2017 r., poz. 524.